

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury B. M. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od dnia 16 sierpnia 2013 r. tj. od dnia, od którego mogła być podjęta wypłata tej emerytury, podjął jej wypłatę od 16 sierpnia 2013 r. i wypłacił jej wyrównanie za okres od 16 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wskazał, że wysokość emerytury wyliczona na dzień 16 sierpnia 2013 r. wyniosła 2 225,47 zł - podstawa obliczenia emerytury wyniosła 564 600,90 zł (102 884,80 + 461 716,10). Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31 grudnia 2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłaszanych wniosków. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował, że emerytura ustalona w niniejszej decyzji jest świadczeniem korzystniejszym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 13 marca 2009 r., wobec czego organ rentowy podjął jej wypłatę od 16 sierpnia 2013 r. oraz wstrzymał wypłatę emerytury przyznanej w decyzji z dnia 13 marca 2009 r., a kwoty wypłacone z tego tytułu po dniu 16 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. zalicza się na poczet emerytury ustalonej w niniejszej decyzji. Wysokość emerytury od 1 stycznia 2021 r. wyniosła 2 538,92 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że należność za okres od 16 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. w kwocie 5 127,78 zł zostanie przekazana wraz z należnością za styczeń 2021 r.

/decyzja k.25 – 27 plik I akt ZUS/

W dniu 19 lutego 2021 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie B. M. od ww. decyzji. Skarżonej decyzji zarzuciła rażące naruszenie przez organ rentowy art. 194i w zw. z art. 194j. ust. 1 ustawy z dnia z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niezastosowanie i dokonanie ponownego ustalenia wysokości emerytury z pomniejszeniem jej wysokości o kwotę, stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, przyznanych przed osiągnięciem ubezpieczoną powszechnego wieku emerytalnego.

W uzasadnieniu wskazała, że wprawdzie w zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazuje, iż „podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniej emerytur” oraz że „wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniej emerytur” to twierdzenie, to jest sprzeczne z wyliczeniami organu rentowego. Wnioskodawczyni podkreśliła, że w decyzji o przyznaniu emerytury z dnia 30 sierpnia 2013 r. ZUS do ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej jako podstawę obliczenia emerytury przyjął wysokość składek zewidencjonowanych na koncie (z uwzględnieniem waloryzacji suma składek wynosiła 102 884,80zł) oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego, która wynosiła 461 716,10 zł, suma kwot pobranych emerytur wynosiła – 105 928,26 zł co oznacza, że przy zastosowaniu art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z FUS, (czyli obliczenie podstawy emerytury z pomniejszeniem wcześniej pobranych emerytur) podstawa emerytury wynosiła 564 600,90 zł te same parametry i o tej samej wartości do obliczenia podstawy emerytury ZUS zastosował w zaskarżonej decyzji. Tym samym w ocenie skarżącej organ rentowy dokonał ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej tak jak w decyzji z dnia 30 sierpnia 2013 r. czyli z pomniejszeniem wcześniej pobranych emerytur.

B. M. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego i dokonanie ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej bez pomniejszenia jej wysokości o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, przyznanych przed osiągnięciem przez ubezpieczoną powszechnego wieku emerytalnego z uwzględnieniem wszystkich zmian wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania, w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków oraz wypłatę ponownie obliczonej emerytury wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty.

/odwołanie k.3 – 5 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.7 – 8/

Na rozprawie w dniu 25 listopada 2021 r. strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska, a pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł ponadto o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu księgowości i rachunkowości na okoliczność wyliczenia wysokości emerytury z 2013 roku i wysokości świadczenia z 2021 roku oraz wysokości ewentualnego wyrównania, w wariantach: z 2013 roku na podstawie długości trwania życia z 2013 roku, w wariantcie z 2021 roku w oparciu o parametry obowiązujące w 2021 roku oraz o parametry obowiązujące w 2013 roku na wykazanie nieprawidłowości wyliczenia wysokości świadczenia i różnicy w oparciu o parametry z 2013 i 2021 roku.

/protokół rozprawy z dnia 25 listopada 2021 r. , płyta CD k.32/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni B. M. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 13 marca 2009 r., znak E (...) , Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał B. M. wcześniejszą emeryturę od dnia 1 marca 2009 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uwzględnił podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych od stycznia 1990 r. do grudnia 1999 r. oraz 36 lat i 2 miesiące okresów składkowych (434 miesiące) oraz 3 miesiące okresów nieskładkowych.

Kolejnymi decyzjami Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeliczał wnioskodawczyni powyższe świadczenie , a nadto kwota należnej wnioskodawczyni emerytury podlegała corocznej waloryzacji.

/decyzja k.37 – 40 plik II akt ZUS , decyzja k.50 - 52 plik II akt ZUS , decyzje – plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2013 r., znak (...) , Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał B. M. emeryturę od dnia 16 sierpnia 2013 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Do obliczenia emerytury przyjęto: kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 102 884,80 zł , kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 461 716,10 zł, sumę kwot pobranych emerytur w wysokości 105 928,26 zł, średnie dalsze trwanie życia tj. 253,70miesiący. Wyliczona emerytura wyniosła 1 807,93 zł $[(102\ 884,80 + 461\ 716,10) - 105\ 928,26] / 253,70$. Tak wyliczona emerytura została zawieszona , ponieważ okazała się świadczeniem mniej korzystnym w stosunku do już wypłacanego wnioskodawczyni świadczenia.

/decyzja k.15 – 17 plik I akt ZUS/

B. M. nie zaskarżyła powyższej decyzji.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu ponownie ustalił wysokość emerytury B. M. przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej od dnia 16 sierpnia 2013 r. tj. od dnia, od którego mogła być podjęta wypłata tej emerytury, podjął jej wypłatę od 16 sierpnia 2013 r. i wypłacił jej wyrównanie za okres od 16 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wskazał, że wysokość emerytury wyliczona na dzień 16 sierpnia 2013 r. wyniosła 2 225,47 zł - podstawa obliczenia emerytury wyniosła 564 600,90 zł $(102\ 884,80 + 461\ 716,10)$. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaznaczył, że przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31 grudnia 2020 r. , w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłaszanych wniosków. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował,

że emerytura ustalona w niniejszej decyzji jest świadczeniem korzystniejszym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury przyznanej decyzją z dnia 13 marca 2009 r., wobec czego organ rentowy podjął jej wypłatę od 16 sierpnia 2013 r. oraz wstrzymał wypłatę emerytury przyznanej w decyzji z dnia 13 marca 2009 r., a kwoty wypłacone z tego tytułu po dniu 16 sierpnia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. zalicza się na poczet emerytury ustalonej w niniejszej decyzji. Wysokość emerytury od 1 stycznia 2021 r. wyniosła 2 538,92 zł. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że należność za okres od 16 sierpnia 2013 r. do 31 grudnia 2020 r. w kwocie 5 127,78 zł zostanie przekazana wraz z należnością za styczeń 2021 r.

/decyzja k.25 – 27 plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dowodów z dokumentów.

Na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. Sąd pominął zgłoszone przez pełnomocnika wnioskodawczyni wnioski dowodowe jako nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a nadto zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania. Podkreślić bowiem należy, że zgłoszone przez pełnomocnika wnioskodawczyni wnioski dowodowe zmierzały wyłącznie do podważenia wydanej względem wnioskodawczyni decyzji z dnia 30 sierpnia 2013 r., a tym samym w żaden sposób nie odnosiły się do treści decyzji będącej przedmiotem niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U z 2021 r. , poz. 291) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Stosownie zaś do treści art.194 i ww. ustawy , do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), pod warunkiem że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie zaś z treścią art. 194 j ww. ustawy:

1. Kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i.
2. Przeliczeniu podlega podstawa obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury.
3. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.
4. Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata.
5. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni kwestionowała wysokość emerytury obliczonej jej skarżoną decyzją, wskazując że organ rentowy dokonał błędnych obliczeń.

Podnieść należy, że na mocy zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 194j z urzędu, w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019r. o sygn. akt P 20/16 de facto uchylono wcześniejszą decyzję w przedmiocie ustalenia wysokości emerytury z wieku powszechnego z dnia 30 sierpnia 2013 r. i przyznano wnioskodawczyni emeryturę na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury nabytej wraz z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego określono zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z pominięciem art. 25 ust 1 b ustawy emerytalnej z dnia 17.12.1998 r., czyli podstawy emerytury nie pomniejszono o sumę kwot pobranych emerytur. Stosownie bowiem do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06.03.2019 r. w sprawie sygn. akt P 20/16: art. 25 ust. 1 b ustawy z dnia 17 12 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 poz. 39) w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r. w zakresie w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 10 lipca 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), dalej ustawa zmieniająca. Dostosowała ona przepisy do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r., wprowadzając możliwość obliczenia wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszania podstawy jej obliczenia.

Zaskarżoną decyzją przeliczono świadczenie wnioskodawczyni z poszanowaniem wskazanych zasad, czyli bez pomniejszenia podstawy emerytury o sumę kwot pobranych emerytur. Nową emeryturę ustalono jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczania przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Tak wyliczone świadczenie na dzień 16 sierpnia 2013 r. ,bez dokonywania dotychczas wykonywanych potrąceń , oczywiście wzrosło i wyniosło 2 225,47 zł (kwota uprzednio ustalona decyzją z dnia 30 sierpnia 2013 r. wyniosła 1 807,93 zł).

Wprawdzie w odwołaniu wnioskodawczyni wywiodła, że organ rentowy dokonał niewłaściwych obliczeń z uwagi na dokonanie ponownego ustalenia wysokości emerytury ubezpieczonej z pomniejszeniem jej wysokości o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, to jednak jej stanowisko z całą pewnością jest błędne. Zarówno bowiem wydając decyzję z dnia 30 sierpnia 2013 r., jak i zaskarżoną decyzję z dnia 12 stycznia 2021 r. organ rentowy zastosował takie same wartości kwot składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji, jak i wartości kwot zwaloryzowanego kapitału początkowego, co dało tożsamy wynik matematyczny - 564 600,90 zł, a jedyną różnicę stanowiło właśnie pomniejszenie tej sumy, w decyzji z dnia 30 sierpnia 2013 r., o kwotę pobranych emerytur, czego z całą pewnością nie uczyniono w zaskarżonej decyzji. Oczywistym również jest, że wartość emerytury wyliczona na dzień 16 sierpnia 2013 r. została zwiększona o kwoty następujących na przestrzeni lat waloryzacji świadczeń.

Tym samym przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie wykazało, aby organ rentowy dopuścił się błędów ustalając wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia. Podkreślić również należy, że organ rentowy ustalając w treści zaskarżonej decyzji wysokość należnego wnioskodawczyni świadczenia zastosował właściwy wskaźnik średniego trwania życia tj. 253,70 miesięcy, bowiem nie było jakichkolwiek podstaw, by traktować wnioskodawczynię jako osobę składającą wniosek o emeryturę wieku powszechnym po raz pierwszy. Ponadto zauważyć należy, iż wprowadzenie nowych regulacji prawnych z uwzględnieniem usankcjonowanych przez Trybunał Konstytucyjny zasad nie jest równoznaczne w każdym przypadku z realnym wzrostem wypłacanych świadczeń i nie może stanowić asumptu do dowolnego interpretowania zaistniałych rzeczywiście zdarzeń tak, by rzeczywiście doprowadzić do ich wzrostu.

Reasumując, samo subiektywne przekonanie wnioskodawczyni, że kwota wyliczonej emerytury jest za niska, w sytuacji braku przedstawienia przez nią konkretnych błędów organu rentowego, nie może skutkować zmianą zaskarżonej decyzji.

W tym miejscu wskazać należy, że postępowanie sądowe w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych wszczynane jest w rezultacie odwołania wniesionego przez ubezpieczonego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma więc ono charakter odwoławczy. Jego przedmiotem jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie owej legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNAPiUS rok 2005, Nr 3, poz. 43.). Postępowanie sądowe jest bowiem wtórne wobec postępowania administracyjnego, a kontrola sądu winna korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Poza sporem jest, iż skarżąca wnosząc odwołanie od decyzji z dnia 12 stycznia 2021 r. wszczęła niniejsze postępowanie sądowe. Niemniej jednak nie sprawia to, iż przedmiotem analizy Sądu może być ocena i zasadność wcześniej wydanej względem jej osoby decyzji z dnia 30 sierpnia 2013 r. (której wnioskodawczynie nie zaskarżyła), do czego z całą pewnością zmierzały zgłoszone przez pełnomocnika wnioskodawczynie wnioski dowodowe. W niniejszym postępowaniu Sąd badał jedynie prawidłowość zaskarżonej decyzji.

W tym stanie rzeczy, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczynie –PI.

16 XII 2021 roku.